

Αθήνα, 16.01.2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Εθνικής Άμυνας

Θέμα: «Στήριξη Εγχώριας Κρατικής και Ιδιωτικής Αμυντικής Βιομηχανίας»

Κύριε Υπουργέ

1. Η πολεμική σύρραξη στην Ουκρανία και στην Γάζα, επιβεβαίωσε άλλη μία φορά το πόσο σημαντικό είναι μία χώρα να έχει αμυντική αυτάρκεια και να μπορεί να βασίζεται στην δική της εγχώρια παραγωγή και υποστήριξη. Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι η εθνική ανεξαρτησία είναι συνυφασμένη με την αμυντική αυτάρκεια, καθόσον σε μία ενδεχόμενη πολεμική σύρραξη δεν υπάρχει η πολυτέλεια να αναμένουμε αμυντική βοήθεια από τρίτους και η όποια αμυντική ικανότητά μας πρέπει να βασίζεται σε ελληνικούς πόρους, χωρίς φυσικά να αποκλείουμε και την οποιαδήποτε εξωτερική βοήθεια. Μην ξεχνάμε άλλωστε ότι και το 1922, μεταξύ άλλων, ήταν και η έλλειψη πυρομαχικών και εξοπλισμού που περιμέναμε από τους συμμάχους μας, που μας στέρησε τη δυνατότητα επίτευξης αποφασιστικού αποτελέσματος και φτάσαμε στην απώλεια του Ελληνισμού της Μικράς Ασίας.

2. Η Ελλάδα παρά τα σημαντικά ποσά που δαπανά για εξοπλισμούς δεν έχει καταφέρει να εξασφαλίσει την μεταφορά τεχνολογίας από τα υψηλής τεχνολογίας συστήματα που προμηθεύεται, ούτε να αναλαμβάνει κάποιο υποκατασκευαστικό έργο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η πρόσφατη αγορά των Α/Φ RAFALE και των φρεγατών BELHARA για τα οποία η Γαλλία θα εισπράξει πολλά δισ. και δεν επιστρέψει ούτε ένα ευρώ στην ελληνική αμυντική βιομηχανία. Το ίδιο συμβαίνει και στην συντήρηση-υποστήριξη των οπλικών συστημάτων, όπου δεν λαμβάνεται καμία μέριμνα για την υλοποίηση τους στην Ελλάδα, προκειμένου να υπάρχει υψηλό ποσοστό διαθεσιμότητας των συστημάτων, κάτι που αποτελεί και βασικό κριτήριο σύναψης συμβάσεων προμήθειας ή υποστήριξης στην ΕΕ και το ΝΑΤΟ. Ο εφοδιασμός και η υποστήριξη των νέων οπλικών συστημάτων υλοποιείται με συμβάσεις «εν συνεχεία υποστήριξης» (Follow on Support) με πιθανότητα μόνο συμμετοχής κάποιων ελληνικών εταιριών. Και είναι προφανές ότι όταν αγοράσεις ένα ακριβό υλικό, θα πρέπει να πληρώσεις ότι σου ζητηθεί για τη συντήρηση του, αφού εκ των πραγμάτων υφίσταται το μονοπώλιο του κατασκευαστή.

3. Ο Ν.4782/2021, στο άρθρο 149, αναφέρει ότι «Για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας της χώρας και ιδίως για την ασφάλεια εφοδιασμού και την επιχειρησιακή αυτονομία των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και για την κάλυψη των αναγκών που υπάρχουν σε περιόδους κρίσης, επιστράτευσης ή πολέμου, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την εγκαθίδρυση και διατήρηση μίας εγχώριας τεχνολογικής- βιομηχανικής βάσης, συμπεριλαμβανομένων μέτρων που αφορούν σε έρευνα και ανάπτυξη, σε συγκεκριμένους στρατηγικούς τομείς άμυνας και ασφάλειας. Η βάση αυτή διασφαλίζει την ταχεία και απρόσκοπτη λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού των ΕΔ σε υλικά, αναλώσιμα, εξαρτήματα, υπηρεσίες άμεσης συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης και την εκτέλεση των αναγκών έργων σε όλες τις περιπτώσεις, εγκαίρως και υπό κάθε περίπτωση». Ποια είναι όμως η πολιτική της Κυβέρνησης; Προσπαθεί να υλοποιήσει τον νόμο αυτό, ή ακολουθεί πολιτική που δίνει την εντύπωση πως έχει στόχο την απαξίωση της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας και το κλείσιμο κάθε παραγωγικής μονάδας; Οι υπάρχουσες ελληνικές

εταιρίες και υποδομές παραγωγής αμυντικού υλικού υποστηρίζονται ή εκποιούνται και απαξιώνονται, με κίνδυνο να μην μπορούμε στο άμεσο μέλλον να παράγουμε ούτε τα απολύτως αναγκαία για τις αμυντικές μας ανάγκες.

4. Θα αναφέρουμε δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα.

α. Η ΕΑΒ κάποτε διέθετε εξειδικευμένο προσωπικό που αναλάμβανε τη συντήρηση όλων των πτητικών μέσων. Σήμερα, όπως καταγγέλλουν οι εργαζόμενοι, σημαντικό μέρος της συντήρησης των πτητικών μέσων, όπως των Α/Φ C-130, CL-215, CL-415, EMBRAER 135 και Ε/Π Super Puma, εκτελείται στο εξωτερικό και μάλιστα με πολύ μεγαλύτερο κόστος από αυτό που κοστίζει στην ΕΑΒ. Επίσης παρατηρείται ότι λόγω της πολιτικής των μνημονίων, εξειδικευμένο προσωπικό της ΕΑΒ έχει προσληφθεί σε ιδιωτικές εταιρίες που αναλαμβάνουν το έργο της συντήρησης ελληνικών Α/Φ και Ε/Π. Δηλαδή για άλλη μία φορά εκπαιδεύσαμε προσωπικό για να δουλεύει τελικά, όχι για την Ελλάδα, αλλά για τρίτους στο εξωτερικό.

β. Τα ΕΑΣ μετά την εξαγγελία¹ για μετατροπή του εργοστασίου στον Υμηττό σε «**χώρο πρασίνου και μετεγκατάστασης Υπηρεσιών**», δεν έχουν σχέδιο μεταφοράς της παραγωγικής δυνατότητας στο Λαύριο. Και ενώ βλέπουμε παγκοσμίως να υπάρχει τεράστια ζήτηση σε πυρομαχικά πυροβολικού, η ΕΑΣ μέχρι και σήμερα δεν εκμεταλλεύεται την συγκυρία, για να μπει ξανά σε τροχιά δυναμικής ανάπτυξης, ενώ έχει τέτοιες δυνατότητες. Αυτό είναι όντως μία ακατανόητη πολιτική. Μπορεί βέβαια ο υπουργός Εθνικής Άμυνας Νίκος Δένδιας να δήλωσε στην Βουλή (15 Δεκ 23) ότι έχει πρόθεση για «νοικοκύρεμα» της κρατικά ελεγχόμενης βιομηχανίας και ότι «κηρύσσει έκπτωτα τα Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα, για παραγγελία πυρομαχικών, η οποία είχε δοθεί το 2006 και είχε δοθεί σωρεία παρατάσεων, αλλά δεν κάνει το ίδιο για περιπτώσεις που ξένες εταιρίες καθυστερούν για πολλά χρόνια να υλοποιήσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις για παράδοση σύγχρονων πυρομαχικών. Και αναφερόμαστε σε σχετικό δημοσίευμα² για την περίπτωση της Γερμανικής KMW, η οποία 18 χρόνια μετά την σχετική σύμβαση προμήθειας των πυροβόλων PzH δεν έχει ακόμη παραδώσει τα πιστοποιημένα πυρομαχικά που προέβλεπε η σχετική Σύμβαση αγοράς.

5. Επίσης στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης στην αμυντική τεχνολογία, η Ελλάδα βρίσκεται σε νηπιακή κατάσταση και αυτό το δείχνουν διεθνείς δείκτες καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας. Έτσι διαθέτουμε ελάχιστες δαπάνες σε Έρευνα & Ανάπτυξη, παρόλο που υπάρχουν αξιόλογες ελληνικές εταιρίες που αναπτύσσουν πρωτοποριακά προϊόντα σε τεχνολογίες αιχμής. Στις εταιρίες αυτές εργάζονται αξιόλογοι Έλληνες επιστήμονες, ερευνητές, αλλά και πρώην στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων με πολύτιμη εμπειρία, που είναι θέση με βάση τις επιχειρησιακές απαιτήσεις των Ενόπλων μας Δυνάμεων να αναπτύξουν πρωτοποριακά προϊόντα και φτηνές αμυντικές λύσεις. Απλά δεν υπάρχει ούτε η πολιτική βούληση, αλλά και ούτε και ένας οργανωμένος και ανεξάρτητος φορέας για να τους συντονίσει.

¹ <https://www.government.gov.gr/anamorfosi-tou-paliou-ergostasiou-tis-pirkal-ke-metatropi-tou-se-parko/>

² https://www.defence-point.gr/news/ekptosi-ton-eas-kai-charizontai-sti-germaniki-kmw-dyo-metra-kai-dyo-stathma-toy-yetha#google_vignette

6. Στην Ελλάδα, λόγω των υψηλών ποσοστών που δαπανούμε για την άμυνα θα έπρεπε να είχε συσταθεί ένα ανεξάρτητο Υφυπουργείο Αμυντικής Βιομηχανίας, με δικό του προϋπολογισμό, το οποίο να έχει τους εξής στόχους:

α. Την εσωτερική ανάπτυξη και παραγωγή οπλικών συστημάτων για την κάλυψη των αμυντικών αναγκών της χώρας, με την διάθεση κεφαλαίων για «έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία» και την υποστήριξη συγκεκριμένων Ελληνικών αμυντικών εταιρειών, για την μελέτη, παραγωγή, ολοκλήρωση και προώθηση στην αγορά ανταγωνιστικών προϊόντων.

β. Την προώθηση των Ελληνικών αμυντικών βιομηχανιών στην παγκόσμια αμυντική αγορά, σε συνεργασία με το Υπουργείο Άμυνας.

γ. Την έρευνα αγοράς και τις τάσεις των αναγκών τόσο των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων, όσο και άλλων χωρών, για τον εξοπλισμό των Ενόπλων Δυνάμεων τους, που προκύπτουν από την μελέτη των διαπιστώσεων σύγχρονων εμπολέμων συγκρούσεων.

δ. Την εποπτεία και συντονισμό των κρατικών και ιδιωτικών βιομηχανιών, αμυντικού εξοπλισμού, ασκώντας ουσιαστική Στρατηγική Προμηθειών.

7. Τελικά μήπως και στον ευαίσθητο τομέα της Αμυντικής βιομηχανίας, έχουν επιβληθεί οδηγίες από τους Δανειστές μας για την αποκόμιση πρόσκαιρων εσόδων, παραγνωρίζοντας το Εθνικό συμφέρον και την εξασφάλιση της Εθνικής μας Άμυνας; Γιατί δεν ακολουθούμε παραδείγματα άλλων χωρών της περιοχής μας που με όχημα την αμυντική τεχνολογία έχουν πετύχει σημαντική οικονομική ανάπτυξη αλλά και εθνική ανεξαρτησία;

Κατόπιν των παραπάνω

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός

1. Ποια είναι τα μέτρα που έχει πάρει η Κυβέρνηση τα τελευταία 5 χρόνια για την στήριξη της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας;

2. Ποια είναι τα σχέδια της Κυβέρνησης για την λειτουργία των ΕΑΣ και ποιο κατασκευαστικό έργο έχει αναλάβει για το επόμενο διάστημα;

3. Ποια είναι τα σχέδια της Κυβέρνησης για την λειτουργία της ΕΑΒ και γιατί δεν υπάρχει μέριμνα για την ανάληψη του έργου συντήρησης όλων των ελληνικών πτητικών μέσων;

4. Με ποιο τρόπο και πότε θα αντικατασταθούν τα πυρομαχικά που διαθέσαμε στην Ουκρανία, από τα πολεμικά μας αποθέματα;

5. Θα επιβάλλει τις προβλεπόμενες ρήτρες για επιβολή προστίμων ή θα κηρύξει έκπτωτες τις εταιρίες που δεν υλοποίησαν μετά από πολλά χρόνια τις συμβατικές τους υποχρεώσεις στον Ελληνικό Στρατό, αποστερώντας πολύ σημαντικές επιχειρησιακές δυνατότητες.

6. Ποιες Υπηρεσίες και με ποιο τρόπο έχουν αναλάβει την έρευνα και ανάπτυξη σε θέματα αμυντικής τεχνολογίας; Τι προϋπολογισμό έχουν για την εκτέλεση του έργου τους; Τι αποτελέσματα έχουν μέχρι σήμερα;

7. Είναι στις προθέσεις της Κυβέρνησης να θεσμοθετήσει την υποχρεωτική «βιομηχανική επιστροφή» σε κάθε προμήθεια από το εξωτερικό σε ποσοστό 20-30%, για την ανάληψη υποκατασκευαστικού έργου από εγχώριες αμυντικές βιομηχανίες;
8. Γιατί η Κυβέρνηση δεν προβαίνει στην σύσταση ενός Κρατικού φορέα, κατά τα διεθνή πρότυπα, για τον βέλτιστο χειρισμό και ανάπτυξη της εγχωρίας αμυντικής βιομηχανίας, κρατικής και ιδιωτικής;
9. Υπάρχει κάποια σχετική οδηγία από τους δανειστές μας (ΕΕ και ΕΚΤ) ή άλλη άτυπη «απαγόρευση» στο να μην υποστηρίζουμε την εγχωρία βιομηχανία; Μήπως όλα τα αμυντικά μας υλικά θα πρέπει να τα προμηθευόμαστε από τους Συμμάχους μας;

ΟΙ ΕΡΩΤΩΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

Νατσιός Δημήτριος

Οικονομόπουλος Αναστάσιος

Ρούντας Γεώργιος